

KOUVOLLA

Osallisuussuunnitelma ja osallisuuden toimintamalli 2021-2025

Kouvolan kaupungin osallisuustyöryhmä

Osallisuuskäsite

- Osallisuus on toimintakulttuuria, yhteisöön kuulumista, kuulluksi tulemistä ja itsensä merkitykselliseksi kokemista.
- Osallisuus tarkoittaa, että saa tietoa, voi vaikuttaa sekä osallistua kehittämiseen ja toimintaan.

Kouvolan kaupungin osallisuusverkosto

Osallisuussuunnitelma 2021-2025

Kouvolan osallisuussuunnitelma on laadittu osana laajaa hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Osallisuussuunnitelma sisältää

- Palvelulupauksen
- Tavoitteet ja toimenpiteet
- Osallisuuden toimintamallin
- Asukkaiden osallistumispalveluja

Palvelulupaus

Tehdään yhdessä!

Kouvolan osallisuussuunnitelma luo mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen mm. yhteisötilojen, uudenlaisen toiminnan, yhteishankkeiden, koulutuksen ja harrastamisen kautta.

Tavoite

**Osallisuuden
vahvistaminen!**

Osallisuussuunnitelma 2021-2025

Hyvinvoinnin vahvistaminen ja merkityksellinen elämä

Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Valtuustokauden mittarit
Osallisuuden vahvistaminen	Aluetoiminnan kehittäminen, yhteisötilojen käyttöönotto aluekeskuksissa sekä niiden toiminnallinen kehittäminen	Kaupunki, aluetoimikunnat, järjestöt	Yhteisötilojen lkm Järjestetyt tilaisuudet ja tapahtumat, lkm Kävijämäärät
	Osallisuuden, järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistyön toimintamallien toteuttaminen	Kaupunki, järjestöt ja vapaaehtoiset toimijat	Toimintamallien jalkauttaminen Malleissa esitettyjen mittareiden toteutuminen
	Kaupunkiaktivismi –uudet yhteiskehittämisen muodot, tapahtumat, digitaaliset tapahtumat ja toiminta-alustat	Kaupunki, aluetoimikunnat, järjestöt, kuntalaiset	Uusien toimintamallien ja alustojen lkm Tapahtumien ja osallistujien lkm
	Ikäntyneiden oman toimijuuden vahvistaminen	Kaupunki, Kymsote, järjestöt	Kymenlaakson alueellisen ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelman mittareiden toteutuminen
	Luodaan lasten ja nuorten lähiyhteisön ja monialaisen verkostotyön avulla kaikille lapsille ja nuorille yhdenvertainen mahdollisuus osallistua, toimia, vaikuttaa ja harrastaa.	Kaupunki/Kymsote/perheet	Lasten ja nuorten osallisuusindikaattoreiden positiivinen kehitys
	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllisyyden edistäminen	Kunnan ja Kymsoten toimialat laajasti, Monikulttuurikeskus Saaga	Ohjaus- ja neuvontapiste MOONA:n kävijämäärät Työllistyneiden/työttömien lkm Kotomittari (TEM)

Miksi tehdään yhdessä? Vaikuttavuus 1/2

- Hyvinvointi, elinvoima
 - Uudet palvelut ja kilpailukyky
 - Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen
- Oman itsensä tukeminen, elämän sisällön kasvattaminen
 - Onnistumisen ja oppimisen kokonaisuus, uudet asukkaat pääsevät osallisiksi
- Kuntaorganisaation sisäinen tehokkuus
 - Hallinto, säädökset, päätökset, turvallisuus
- Kuntaorganisaation ulkoinen tehokkuus
 - Sähköiset palvelut, tiedon hallinta ja hyödyntäminen, resurssit

Miksi tehdään yhdessä? Vaikuttavuus 2/2

- Osallisuus ja digitalisaatio osana toimintakulttuuria ja strategiaa
- Strategian ja operatiivisen toiminnan kohtaaminen
 - Hankkeet (ideointi, kehittäminen, toteutus ja käyttöönotto)
- Kehityshankkeiden ja -projektien tunnistaminen ja kiinnittäminen strategisiin tavoitteisiin

Kouvolan kaupungin osallisuuden toimintamallin sisältö

Toimijat, kun kyseessä

- Asukkaiden omaehtoinen tekeminen
- Aluetoiminta
- Asiakaspalvelu

Osallisuuden toimintamalli; tavoitteet ja toimenpiteet

- Osallisuus päätöksenteossa
- Osallisuus strategiatyössä
- Osallisuus palveluissa
- Osallisuus kehittämistyössä
- Osallisuus asiakaspalvelussa

Kuka tekee?

Asukkaiden omaehtoisen toiminnan tukeminen, tiedon ja osaamisen hyödyntäminen sekä yhdenvertaisuus.

- Järjestöt ja yhdistykset (3. sektori)
- Yritykset
- Oppilaitokset, korkeakoulut sekä oppilas- ja opiskelijakunnat
- Kymsote, hyvinvointialueet
- Kaupunki ja päättäjät
- Aluetoimikunnat
- Seurakunnat
- Muut toimijat, esim. Kylien neuvottelukunta, Vapaa-ajan asukastoimikunta
- Julkishallinto, esim. Ely
- Aktivismi, esim. some-ryhmät, tapaamiset, hankkeet, osuuskunta, vapaaehtoiset

Osallisuuden toimintamalli, tiedolla osallistuminen ja avoin viestintä

Osallisuus	Palvelujen järjestäminen	Päätöksenteko	Strateginen taso	Kehittämisyhteistyö	Asukas kuntapalvelutilanteessa
Osallisuuden ydin	Strateginen johtaminen ja koordinaatio -Asukasosallisuus -Aluetoimikuntatyö -Järjestöyhteistyö Osallisuussuunnitelma Kokemustiedon hyödyntäminen Omatomiseen toimintaan kannustaminen	Huolehtii monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista	Asukkaiden osallisuuden tavoitteet määritelty Asukkaat ja kokemusasiantuntijat mukana palvelujen kehittämisessä ja arvioinnissa	Asukas kumppanina -Tasavertaisuus -Vuorovaikutus -Yhteisen ymmärryksen lisääntyminen	Vuorovaikutus Kohtaaminen Sopiminen Vastuu
Osallisuuden muotoja	Digitaaliset alustat Työpajat Keskustelu-/kuulemistilaisuudet Kuntalaisraadit Kyselyt Yhteiskehittäminen Osallistuva budjetointi	Lakisääteiset -Vammais- ja vanhusneuvostot -Nuorisovaltuusto Muita toimielimiä -Aluetoimikunnat -Kylien neuvottelukunta -Vapaa-ajan asukastoimikunta -Maahanmuuttoasioiden neuvosto Suora vaikuttaminen -Kansalaisten kohtaaminen -Aloitteet Epäsuora vaikuttaminen -Järjestöjen kautta -Toimijoiden tukeminen	Asukaspalautte, aloitteet, äänestys Yhteiskehittäminen Keskustelutilaisuudet Asukasraadit Asukkaat arvioijina Asukas palvelunantajana	Yhteiskehittäminen (palvelumuotoilu) Kehittämiskumppanuusvalmennus Työpajat Yhteistyöfoorumit	Aktiivinen osallistuminen omaan palveluun kyvyn ja halun mukaan Jaettu päätöksenteko Sitoutuminen
Osallisuuden toimenpiteet Osallistujat/vaatimukset	Asiakastieto päätöksiin Asukaspalauttejärjestelmä Toimivat verkkosivut/sähköiset alustat Kokemustietovaranto Palvelun tarjoajan ja osallisuuden koordinaation vastuuttaminen Järjestöt mukana	Kokemusasiantuntija/asukasryhmä Vuorovaikutus Avoin valmistelu/evaus Asukkaiden kokemusasiantuntijoiden edustajia toimielimissä	Konkreettinen suunnitelma asukasosallisuudesta osallisuussuunnitelmassa ja strategisissa asiakirjoissa Osallisuus huomioitu hallintosäännössä Seuranta ja raportointi Kokemusasiantuntijoita ja vertaistoimijoita hyödynnetty	Johdon esimerkki Asukkaiden ja työntekijöiden yhteiskehittäminen Järjestöjen hyödyntäminen	Asukas tulee kuuluksi Mahdollisuus vaikuttaa palveluun halutessaan Vuorovaikutus Asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen asioiden suunnittelun ja valmistelun tukeminen

Palvelujen järjestäminen

Tavoite

- Strateginen johtaminen ja koordinaatio
- Asukasosallisuus
- Aluetoimikuntatyö
- Järjestöyhteistyö
- Osallisuussuunnitelma
- Kokemustiedon hyödyntäminen
- Omatoimiseen toimintaan kannustaminen

Osallisuuden muotoja

- Digitaaliset alustat
- Työpajat
- Keskustelu-/kuulemistilaisuudet
- Kuntalaisraadit
- Kyselyt
- Yhteiskehittäminen
- Osallistuva budjetointi

Toimenpiteitä

- Asiakastieto päätöksiin
- Asiakaspalautejärjestelmä
- Toimivat verkkosivut/sähköiset alustat
- Kokemustietovaranto

Osallistujat/ vaatimukset

- Palvelun tarjoajan ja osallisuuden koordinaation vastuuttaminen
- Järjestöt mukana

Päätöksenteko

Tavoite

- Huolehtii monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista

Osallisuuden muotoja

- Suora vaikuttaminen
 - Kansalaisten kohtaaminen
 - Aloitteet
- Lakisääteiset toimielimet
 - Vammais- ja vanhusneuvostot
 - Nuorisovaltuusto
- Epäsuora vaikuttaminen
 - Järjestöjen kautta
 - Toimijoiden tukeminen
- Muita toimielimiä
 - Aluetoimikunnat
 - Kylien neuvottelukunta
 - Vapaa-ajan asukastoimikunta
 - Maahanmuuttoasioiden neuvosto

Toimenpiteitä

- Kokemusasiantuntija/ asukasryhmä
- Vuorovaikutus
- Avoin valmistelu/ Evaus

Osallistujat/ vaatimukset

- Asukkaiden kokemusasiantuntijoiden edustajia toimielimissä

Strateginen taso

Tavoite

- Asukkaiden osallisuuden tavoitteet määritely
- Asukkaat ja kokemusasiantuntijat mukana palvelujen kehittämisessä ja arvioinnissa

Osallisuuden muotoja

- Asukaspalaute, aloitteet, äänestys
- Yhteiskehittäminen
- Keskustelutilaisuudet
- Asukasraadit
- Asukkaat arvioijina
- Asukas palvelunantajana

Toimenpiteitä

- Osallisuus huomioitu hallintosäännössä
- Konkreettinen suunnitelma asukasosallisuudesta osallisuussuunnitelmassa ja strategisissa asiakirjoissa
- Seuranta ja raportointi

Osallistujat/ vaatimukset

- Kokemusasiantuntijoita
- ja vertaistoimijoita hyödynnetty

Kehittämissyhteistyö

Tavoite

- Asukas kumppanina
- Tasavertaisuus
- Vuorovaikutus
- Yhteisen ymmärryksen lisääntyminen

Osallisuuden muotoja

- Työpajat
- Yhteistyöfoorumit
- Yhteiskehittäminen (palvelumuotoilu)
- Kehittämiskumppanuusvalmennus

Toimenpiteitä

- Johdon esimerkki
- Asukkaiden ja työntekijöiden yhteiskehittäminen

Osallistujat/ vaatimukset

- Järjestöjen hyödyntäminen

Kuntapalvelutilanne

Tavoite

- Vuorovaikutus
- Kohtaaminen
- Sopiminen
- Vastuu

Osallisuuden muotoja

- Jaettu päätöksenteko
- Sitoutuminen
- Aktiivinen osallistuminen omaan palveluun kyvyn ja halun mukaan

Toimenpiteitä

- Asukas tulee kuuluksi
- Vuorovaikutus
- Mahdollisuus vaikuttaa palveluun halutessaan

Osallistujat/ vaatimukset

- Asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen asioiden suunnittelun ja valmistelun tukeminen

Asukkaiden osallistumispalveluja (1/4)

- Palautetta Kouvolan kaupungin palveluista voit antaa sähköisen [palautepalvelun](#) kautta.
- Tekniikan ja ympäristön toimialan asiakastyytyväisyyskysely: [Vastaa asiakastyytyväisyyskyselyyn](#).
- [Kouvolan kaupungin kyselysivulle](#) kerätään kyselyt ja niiden tulokset.
- Voit antaa palautetta asiakaspalvelutilanteessa.
- [Kansalaisaloitteella](#) ehdotetaan uutta lakia, muutosta olemassa olevaan lakiin tai olemassa olevan kumoamista. Kansalaisaloite etenee eduskunnan käsiteltäväksi, jos se on kerännyt vähintään 50 000 kannatusilmoitusta kuuden kuukauden kuluessa.

Asukkaiden osallistumispalveluja (2/4)

- Aluetoimintaan osallistumalla:
 - [Aluetoimikuntien palautepalvelu](#)
 - [Aluetoimikuntien yhteystiedot](#)
 - [Osallistavat kuntalaistilaisuudet](#)
 - [Vaalit](#)
 - [Esityslistat ja pöytäkirjat](#)
- [Vapaaehtoisuuden puu](#)

Vapaaehtoisuuden puu tarjoaa paikallisen ja yhteisen alustan, jossa järjestötoimijat voivat ilmoittaa lyhytaikaisia vapaaehtoistehtäviä. Vapaaehtoistehtävistä kiinnostuneet voivat poimia puusta itselleen sopivia tehtäviä.

Asukkaiden osallistumispalveluja (3/4)

Ajankohtaista tietoa elinympäristön kehittämisestä

- www.kouvola.fi/kaavoitus
- Katusuunnitelmat:
www.kouvola.fi/suunnitelmat
- Kaavat: www.kouvola.fi/nahtavilla
- Taajamametsät:
www.kouvola.fi/taajamametsat

- Kouvolan kaupungin sähköisiä palveluja: [eKouvola](#)
- Kouvola mobiilissa: Maksuttoman sovelluksen voi ladata Android-puhelimelle [Google Play -kaupasta](#) ja iPhoneille [Applen App Storesta](#).

Asukkaiden osallistumispalveluja (4/4)

- **Vaikuttamistoimielimiä**
- Aluetoimikunnat
- Kylien neuvottelukunta
- Vapaa-ajan asukastoimikunta
- Maahanmuuttoasioiden neuvosto
- **Lakisääteiset**
- Nuorisovaltuusto
- Vanhus- ja vammaisneuvostot

Liitteet

Liite 1: Hyvinvoinnin kasvun tiekartasta osallisuushankkeet

Liite 2: Yhteenvedo osallisuustyöpajoista

Liite 3: Osallisuuden taustaa

Osallisuussuunnitelma 2021-2025 on hyväksytty Kouvolan kaupunginvaltuustossa 15.11.2021 § 131

A mountain biker wearing a grey and black jersey, a black helmet with orange-tinted goggles, and gloves is riding a mountain bike on a dirt trail. The rider is leaning forward in a racing position. The background shows green foliage and a cloudy sky. A red safety net is visible on the right side of the trail.

KOUVOLLA

Kiitos!

Kouvolan osallisuustyöryhmä